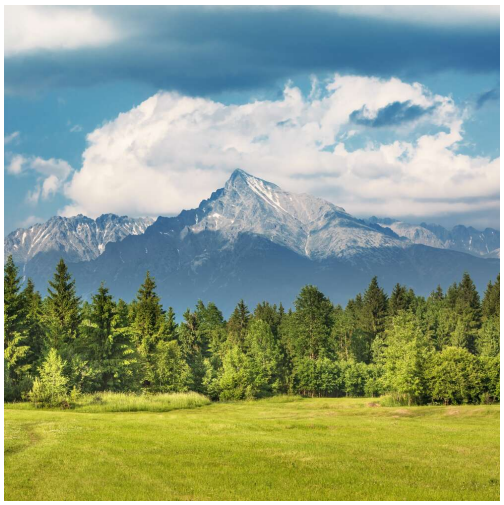
Що ви знаєте про Словаччину?









☺Давайте зіграємо в гру!

Як ви вважаєте, як ця інформація відноситься до Словаччини?

1. 49 тис.км2
2. 1+ година
3. 5,459 міліона
4. Словацька Республіка (Slovenská republika)
5. Братислава (Bratislava)
6. 5 країн
7. 138 міст
8. Євро (EUR)
9. 9 парків

☺Отож, давайте вивчимо декілька слів про природу:

1. *les* - ліс
2. *pohorie* - гірський масив
3. *vrch/hora/štít* - вершина/гора/щит
4. *rieka* - річка
5. *potok* - потік
6. *vodopád* - водоспад
7. *jazero* - озеро
8. *pleso* - гірське озеро
9. *priehrada* - гребля
10. *jaskyňa* - печера
11. *národný park* - національний парк
12. *prírodná rezervácia* - природний заповідник





Slovenská abeceda - Словацький алфавіт

a, á, ä, b, c, č, d, ď, dz, dž, e, é, f, g, h, ch, i, í, ia, ie, iu, j, k, l, Ĺ, ľ, m, n, ň, o, ó, ô, p, q, r, ŕ, s, š, t, ť, u, ú, v, w, x, y, ý, z, ž

Словацький алфавіт складається з 46 літер:
12 літер – на позначення голосних
34 літери – на позначення приголосних.

☺Словацький алфавіт використовує латинські символи, цікавими сполучення двох символів, за допомогою яких записується вимова особливих словацьких звуків – *dz* [дз], *dž* [дж], *ch* [х] та дифтонги *ia, ie, iu.*

☺Для позначення більшості словацьких голосних використовуються латинські літери зі специфічними знаками:

- знак довготи – dĺžeň (á, é, í, ó, ú, ý, Ĺ, ŕ)
- знак м'якості – mäkčeň (ď, ť, ň, ľ, ž [ж], š [ш], dž [дж], č [ч])
- дві крапки – dve bodky (ä) – використовуються лише у літері ä; ця буква у сучасній словацькій мові вимовляється як [е]
- вокань – vokáň (ô) – виглядає як дашок, за його допомогою записується дифтонг [u-o].

ABECEDA

A a  *a A*

ä  *ä*

B b  *b B*

C c  *c C*

Č č  *č Č*

D d  *d D*

Ď ď  *ď Ď*

Dz dz  *dz Dz*

Dž dž  *dž Dž*

E e  *e E*

F f  *f F*

G g  *g G*

H h  *h H*

Ch ch  *ch Ch*

I i  *i I*

J j  *j J*

K k  *k K*

L l  *l L*

Ľ ľ  *ľ Ľ*

M m  *m M*

N n  *n N*

Ň ň  *ň Ň*

O o  *o O*

ô  *ô*

P p  *P p*

Q q  *q Q*

R r  *r R*

S s  *s S*

Š š  *š Š*

T t  *t T*

Ť ť  *ť Ť*

U u  *u U*

V v  *v V*

W w  *w W*

X x  *x X*

Y y  *y Y*

Z z  *z Z*

Ž ž  *ž Ž*





Šťastnú cestu – Щасливої дороги! **Maj sa dobre, mama** – Всього найкращого, мамо! **Nech sa páči** – Будь ласка **Ďakujem** – дякую **Na zdravie** – Будь здоровий **Hovoríte po slovensky/nemecky?** – Розмовляєте словацькою/німецькою? **Áno** - так **Nie** – ні	**Ako sa máš?** – як в тебе справи? **Mám sa dobre/výborne/zle** – в мене все добре/чудово/погано **Ako sa voláte?** – як вас звати? **Ako sa voláš?** – як тебе звати? **Volám sa ...** – мене звати... **Koľko máš rokov?** – скільки тобі років? **Mám.. (15) rokov** – мені (15 років) **Rozumiete po slovensky?** – розумієте словацьку? **Rozumieš po slovensky?** – розумієш словацьку?

Dobré ráno – доброго ранку **Dobrý deň** – добрий день **Dobrý večer** – доброго вечора **Dobrú noc** – на добраніч **Dovidenia** – до побачення **Ahoj! Čau! Čauko!** – привіт, бувай **Dobrú chuť** – смачного	**Prepáčte/prepáč** – вибачте/вибач **Nič sa nestalo** – все нормально **Koľko máš rokov?** – Скільки тобі років? **Prosím** – прошу (і в запитанні, і в ствердженні)

Zuzana

CD1/6,7,8



CD1/9,10,11



CD1/12,13,14



Róbert

CD1/15



Carlo

CD1/16,17



CD1/18,19,20



CD1/21,22,23



CD1/24



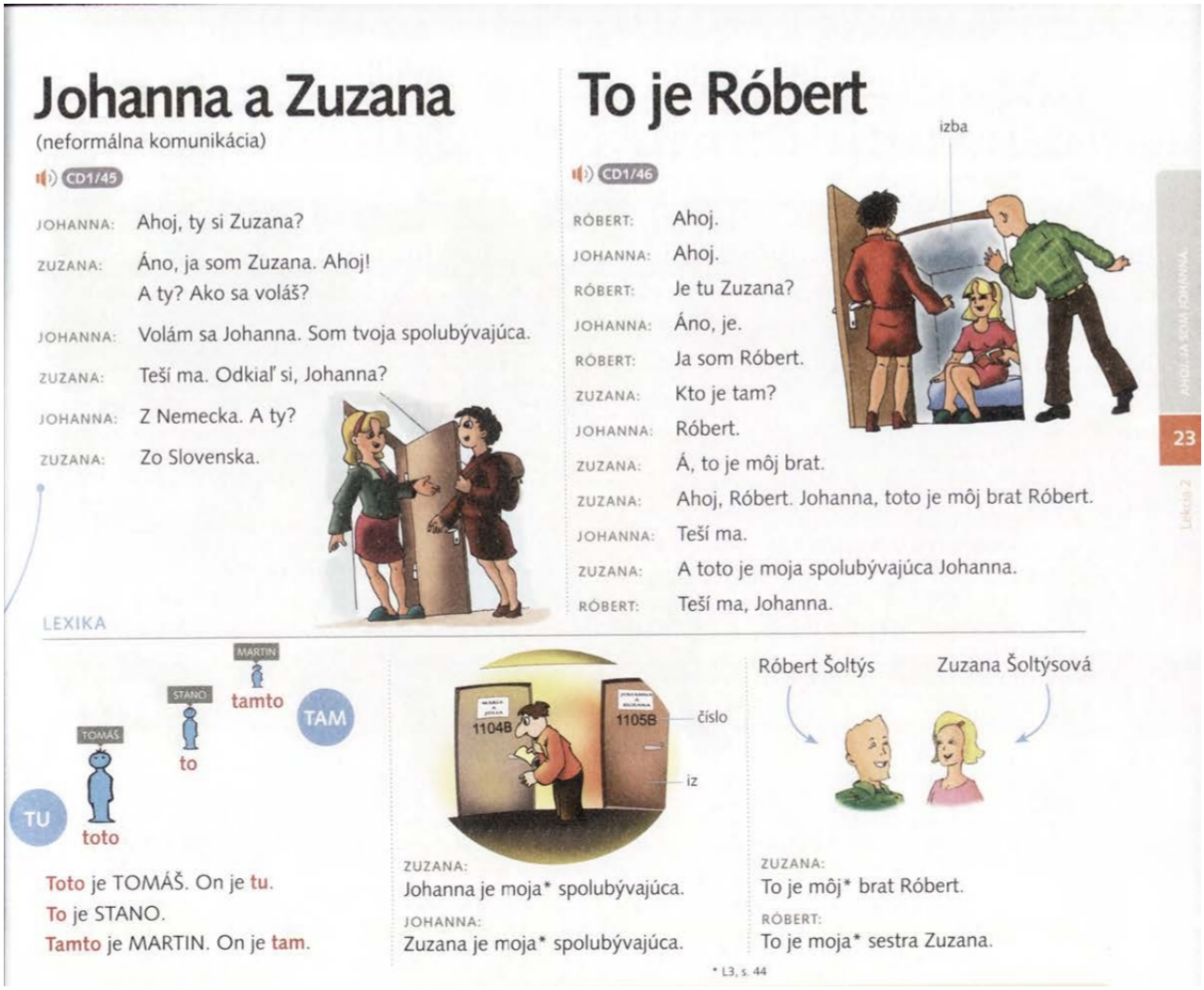
CD1/25



01: DOPLŇTE.

Na zdravie! Nech sa páči. Prepáč / Prepáčte!





Johanna a Zuzana

(neformálna komunikácia)

CD1/45

JOHANNA: Ahoj, ty si Zuzana?

ZUZANA: Áno, ja som Zuzana. Ahoj! A ty? Ako sa voláš?

JOHANNA: Volám sa Johanna. Som tvoja spolubývajúca.

ZUZANA: Teší ma. Odkiaľ si, Johanna?

JOHANNA: Z Nemecka. A ty?

ZUZANA: Zo Slovenska.

To je Róbert

CD1/46

izba

RÓBERT: Ahoj.

JOHANNA: Ahoj.

RÓBERT: Je tu Zuzana?

JOHANNA: Áno, je.

RÓBERT: Ja som Róbert.

ZUZANA: Kto je tam?

JOHANNA: Róbert.

ZUZANA: Á, to je môj brat.

ZUZANA: Ahoj, Róbert. Johanna, toto je môj brat Róbert.

JOHANNA: Teší ma.

ZUZANA: A toto je moja spolubývajúca Johanna.

RÓBERT: Teší ma, Johanna.

23

LEXIKA

MARTIN

STANO

tamto

TAM

TOMÁŠ

to

TU

toto

Toto je TOMÁŠ. On je tu.
To je STANO.
Tamto je MARTIN. On je tam.

1104B

1105B

číslo

iz

ZUZANA: Johanna je moja* spolubývajúca.

JOHANNA: Zuzana je moja* spolubývajúca.

Róbert Šoltýs

Zuzana Šoltýsová

ZUZANA: To je môj* brat Róbert.

RÓBERT: To je moja* sestra Zuzana.

* L3, s. 44

Переклад діалогів українською:

Йогана: Привіт, ти Зузана? Зузана: Так, я Зузана. Привіт! А ти? Як тебе звати? Йогана: мене звати Йогана. Я твоя співмешканка. Зузана: Приємно познайомитися. Звідти ти, Йогана? Йогана: З Німеччини. А ти? Зузана: Зі Словаччини.	Роберт: Привіт. Йогана: Привіт. Роберт: Є тут Зузана? Йогана: Так, є. Роберт: Я Роберт (Мене звати Роберт) Зузана: Хто там? Йогана: Роберт. Зузана: А, це мій брат. Зузана: Привіт, Роберте. Йогана, це мій брат Роберт. Йогана: Приємно познайомитися. Зузана: А це моя співмешканка Йогана. Роберт: Приємно познайомитися, Йогано.

Toto – це (тут, близько біля вас)
To – це=то
Tamto - це (там, далеко від вас

Голосні – Samohlásky (vokály)

a Adam, mapa	ó óda, móda
á áno, banán	u univerzita, cukor
e Eva, server	ú úloha, kultúra
é éter, systém	y [i] ypsilon, fyzika
i Igor, pivo	ý [í] výška, umývadlo
í Írsko, víno	ä [e] mäso, päť
o Oskar, motorka	

У вимові коротких та довгих голосних нема жодної різниці – вони відрізняються лише довготою тривання: довгі голосні вимовляються приблизно в 1,5 – 2 рази довше, ніж короткі. Увага, подовження (різниця у довготі тривання голосних) у словацькій мові може змінювати значення слова.

! Важливо знати:

Наголос у словацькій мові, як правило, є на першому складі слова, тому склади з довгою голосною, які знаходяться в центрі або ж на кінці слова, вимовляємо без наголосу:

kultúra, manažér (наголошений склад підкреслений)

Вправа 1: *Прочитайте склади та слова:*

cha - chi – cho – chu – che

chata, chichot, choroba, nádchu, streche.

ča – či – čo – ču – če

čas, čím, čoho, čučoriedka, čelo.

ša – ši – šo – šu - še

šaty, šiška, šošovica, šum, šepot.

ža – ži – žo – žu – že

žaba, život, žobrak, žuvačka, žena.

Вправа 2: *Читайте українські і словацькі слова, звертаючи увагу на різницю у вимові наголошених звуків та на довгі склади:*

вид – vid	горизонт – horizont	реферат – referát
крик – krik	кабінет – kabinet	секунда –sekunda
гриб – hríb	семінар – seminár	година – hodina
вина – vina	піраміда – pyramída	краса – krása
сова – sova	книга – kniha	вага – váha
зима – zima	література – literatúra	реформа – reforma
музика – muzika	нога – noha	рука – ruka
просимо – prosíme		пригода – príhoda

Вправа 3: *Прочитайте слова та спробуйте перекласти:*

trh, dlh, čln, vlk, kĺb, hrb, krk, hrdlo, slnko, srdce, vlna, vrch, vrchol, drzosť, stĺp, krv, krvavý, hlboký, vŕba, plný, vypĺňať, žltý, žĺtok, vŕšok, črta, brzda, zrno, mŕtvy, tlstý, prvý, prvák, mrkva, hrniec, prst, blcha, slza, kŕč, hŕba, dlho, jabĺčko

☺ **Спробуйте прочитати:**

- krk, stĺp, prst, zmrzlina
- Strč prst skrz krk

Форми вітань і прощань:

Pozdrav – Вітання

Офіційне привітання:

Dobré ráno !

Dobrý deň !

Dobrý večer !

Vítame Vás !

Неофіційне привітання:

Ahoj! Ahojte! Ahojko! Ahojček!

Čaute! Čau! Čao! Čauko!

Sevas! Servus!

Nazdar!

Zdravím! Zdravíčko!

Pán, pani, slečná. Dobrý večer, pán Ivan/Novák/učiteľ.

Lúčenie – Прощання

Офіційне прощання:

Dovidenia! Do skorého videnia!

Dopočutia! (при телефонній розмові)

Dobrú noc!

Неофіційне прощання:

Ahoj! Ahojte!

Čau! Čaute! Čauko!

Servus!

Dovi! Dopo!

Majte sa (dobre, pekne, krásne)!

Tak zatiaľ! Nech sa Vám (Ti) darí.

Pá/Pápa

Ako sa máte? Ako sa vám darí? – Як справи? (на Ви, або до більше осіб)

Ako sa máš? Ako sa ti darí? – Як справи? (до близької особи).

Ako sa cítite? – Як Ви себе почуваєте?(до двох або більше осіб або з повагою).

Ako sa cítiš? – Як ти себе почуваєш (до близької особи).

Čo je nové? – Що нового?

Teším sa na stretnutie! –До зустрічі!

Všetko najlepšie – Усього найкращого!

Uvidíme sa zajtra – До завтра!

Корисні вирази:

Áno -Так

Nie –Ні Nie, nechcem. Ні, не хочу.

Hodina - Урок (година)

Tabuľa - Дошка

Rozumiete mi? - Ви мене розумієте?

Rozumiem vám/ nerozumiem vám -Я вас розумію/ Я вас не розумію

Môžem sa vás niečo spýtať? -Можна вас щось запитати?

Počúvaj(te) -Слухай(те)

Pozri/Pozrite -Подивись \ подивіться

Prečítaj(te) – Прочитай(те)

Prelož/Preložte - Перекладі\ перекладіть

Zopakuj(te) ešte raz - Повтори(іть) ще раз

Nepochopil(la) som - Я не зрозумів (ла)

Prepáč, prepáčte –Вибач, вибачте

Čo znamená toto slovo? - Що означає це слово?

Aké je toto písmeno? -Яка це літера

Ako sa to volá? - Як це називається?

po ukrajinsky? - По-українськи. українською

Hovoríte po slovensky? - Розмовляєте словацькою?